

Výjimečný dar pro výjimečného muže

Krásný dárek připravili přátelé, příbuzní i příznivci tvorby sochaře Miroslava Machaly k jeho sedmdesátinám. Je jím publikace s lapidárním názvem Mirkovi, v níž koláž autorských textů, básní, vzpomínek, vyznání i gratulací prostupují fotografie Roberta Goláně, které „dokumentují pestré fasety Mirkova života“.

PREFERUJE KÁMEN, KTERÝ JEJ INSPIRUJE...

Vsetínský rodák, akademický sochař a restaurátor Miroslav Machala oslavil 9. května sedmdesáté narozeniny. Přes čtyřicet let se věnuje volnému i užitému sochařství a restaurátorské práci.

Specializuje se na restaurování sochařských památek v kameni a rovněž i ve vlastní sochařské tvorbě preferuje kámen, který jej inspiruje a doslova ponouká

k tvůrčímu činu. S respektem a cudností odhaluje u neopracovaného kamenného bloku „skrytou“ uměleckou formu, přičemž dává vyniknout přirozené kráse přírodního materiálu.

Jak sám přiznává: „Kámen má pro mne své kouzlo. Každý je jiný, má jiné vlastnosti, mění se. V surovém stavu vám neodhalí sebe sama, ale když ho opracuji, vybrousím, vyleštím, mám pocit, že jsem nahlédl dovnitř, našel jeho duši...“

PLANETKA VSETÍN, MERIDIÁN 18 I KÁMEN SLUNOV RATŮ

Vedle komorních soch a objektů tvoří i monumentální sochařská díla do exteriéru. Nejznámější z nich je Planetka Vsetín (2007) z brazilského granitu na vsetínském Dolním náměstí, jejíž tvar je odvozen od skutečné planety. Sofistikovaný umělecký objekt plní funkci slunečních hodin a pomocí zabudovaných přístrojů měří teplotu, vlhkost vzduchu i barometrický tlak.

Pozoruhodné jsou také Machalovy nejnovější realizace u obce Růžďka. Meridián 18 (2016), dvaapůlmetrový žulový obelisk vztyčený na osmnáctém poledníku, a Kámen Slunovratů (2018) jsou důmyslně a s citlivostí vsazeny do volné přírody, kde se staly vyhledávaným místem zastavení.

DVĚ EXPEDICE DO AFRIKY

Výtvarně kultivované, tvarově oprostěné až archetypální formy Machalových sochařských děl odkazují na umělce podvědomou inspiraci přírodou i pravěkými a starověkými kulturami. Mirkova umělecká tvorba souvisí rovněž s jeho zálibami, geologií (mineralogií) a starověkou archeologií. V první polovině osmdesátých let podnikl dvě expedice do severozápadní Afriky a své poznatky i dobrodružné zážitky z hledání bájně země publikoval v knize Atlantida na dosah? (1999).

KNIHA JAKO AUTENTICKÁ MOZAIKA MIRKOVA SVĚTA

Miroslav Machala je vším, co tvoří a čím se zabývá, nesmírně zajímavou osobností. Zároveň je ale i člověkem – mužem mnoha povahových kvalit a právě kniha Mirkovi nám na sto dvaceti stranách postupně vykresluje umělcův intimnější portrét.

Osobní až důvěrné texty od čtyř desítek autorů, včetně básní Jakuba Chrobáka s kolekcí šedesáti černobílých fotografií vytváří živoucí, autentickou mozaiku Mirkova

světa. Citlivé dokumentární snímky byly vybrány z rozsáhlého časosběrného seriálu, na kterém Robert Golán pracuje zejména v posledních deseti letech.

Fotografická reportáž zprostředkovává jedinečnou atmosféru umělceho ateliéru a zachycuje Miroslava Machalu při práci i tvorbě, při hledání inspirace v přírodě i na cestách, při setkáních s přáteli i ve chvílích samoty...

Iniciátorem výjimečného publikačního počinu byl Mirkův dlouholetý kamarád, bývalý archeolog vsetínského muzea Ladislav Štěpánek, který se ujal také redakce sborníku. Na jeho uspořádání a realizaci se pak podílela skupina umělcových blízkých přátel a rodina. Grafickou úpravu knihy navrhla sochařova dcera, sochařka a restaurátorka Eva Machalová a sazbu zpracoval Pavel Kotrla, v jehož nakladatelství Klenov byla publikace vydána.

Text: Olga Méhešová, historička umění Muzea regionu Valašsko, snímky: Robert Golán